

1868. évi XXX. törvénycikk

a Magyarország, s Horvát-, Szlapon és Dalmátországok közt fenforgott közjogi kérdések kiegyenlítése iránt létrejött egyezmény becikkelyezéséről¹

Egyrésről Magyarország országgyűlése, másrésről Horvát-, Szlapon- és Dalmátországok országgyűlése közt a közöttök fenforgott közjogi kérdések kiegyenlítése iránt, közös megállapodással egyezmény jöven létre, ezen egyezmény, ő császári s apostoli királyi Felsége által is jóváhagyva, megerősítve és szentesítve, mint Magyarország s Horvát-, Szlapon- és Dalmátországok közös alaptörvénye, ezennel törvénybe iktattatik, a mint következik:

Miután Horvát- és Szlaponországok századok óta, mind jogilag, mind tetteleg, Sz.-István koronájához tartoztak, s a sanctio pragmaticában is ki van mondva, hogy a magyar korona országai is elválaszthatatlanok egymástól: ezen alapokon, egyrésről Magyarország, másrésről Horvát- és Szlaponországok, a közöttük fenforgó közjogi kérdések kiegyenlítésére nézve, a következő egyezményt kötötték:

1. § Magyarország s Horvát-, Szlapon- és Dalmátországok egy és ugyanazon állami közösséget képeznek, mind az Ő Felsége uralkodása alatt álló többi országok, mind más országok irányában.

2. § Ez állami közösségből és összetartozásból foly, hogy Magyarország s Horvát-, Szlapon- és Dalmátországok királya egy és ugyanazon koronával, s egy és ugyanazon koronázási cselekvénnyel koronáztatik meg, s a Sz. -István koronája alatt álló összes országok részére, ez országok közös országgyűlésén, közös koronázási oklevél állapíttatik meg és állíttatik ki.

E koronázási oklevél eredetije azonban, a magyar szöveg mellett horvát nyelven is szerkesztendő, Horvát-, Szlapon- és Dalmátországoknak is kiadandó, s abban Horvát-, Szlapon- és Dalmátországok integritása és országos alkotmánya is biztosítandó.

Az 1867-ki koronázási oklevél eredeti horvát szövegben utólag szintén kiállíttatik, s Horvát-, Szlapon- és Dalmátországok országgyűlésének mielőbb megküldetik.

3. § A fennebb érintett megoszthatlan állami közösségből következik továbbá, hogy mindazon ügyekre nézve, melyek a magyar korona összes országai, és Ő Felsége többi országai közt közösek vagy közös egyetértéssel intézendők, Magyarországnak, s Horvát-, Szlapon- és Dalmátországoknak egy és ugyanazon törvényes képvisellel, törvényhozással, s a végrehajtást illetőleg közös kormányzattal kell birniok.

4. § Az 1867-ki magyar országgyűlés XII-ik törvénycikkét, mely a Sz. -István koronája országai, és Ő Felsége többi országai közt fenforgó közös vagy nem közös ugyan, de egyetértőleg intézendő ügyeket, és azok kezelési módját meghatározza, valamint az e törvény alapján már létrejött egyezményeket, s különösen az 1867:XIV., XV. és XVI. törvénycikkeket Horvát-, Szlapon- és Dalmátországok is érvényeseknek és kötelezőknek ismerik el, azon határozott kikötéssel mindazáltal, hogy jövőre hasonló alaptörvények és egyezmények csak Horvát-, Szlapon- és Dalmátországok törvényes hozzájárulásával hozathassanak.

Az e szakaszban érintett alaptörvény és törvénycikkek utólag eredeti horvát szövegben is kiállíttatnak, s kihirdetés végett a horvát-, szlapon, dalmát országgyűlésnek mielőbb megküldetnek.

1 Szentese: 1868. XI. 17. Kihirdetve: a képviselőházban 1868. XI. 19., a főrendek házában 1868. XI. 23.

5. § Azon tárgyakon kívül, melyek a Sz.-István koronájának országai és Ő Felsége többi országai közt közösek, vagy egyetértőleg intézendők, vannak még más ügyek is, melyek Magyarországot, s Horvát-, Szlapon- és Dalmátországokat közösen érdeklik, s a melyekre nézve a magyar korona összes országai közt a törvényhozás és kormányzat közössége ez egyezmény által szükségesnek ismertetik el.

6. § Ilyen közös ügye Sz. -István koronája összes országainak mindenekelőtt az udvartartás költségeinek megajánlása.

7. § Közös ügy továbbá az ujonczajánlás, a védrendszer és hadkötelezettséget illető törvényhozás, s az intézkedés a hadsereg elhelyezéséről és élelmezéséről, mire nézve azonban Horvát-, Szlapon- és Dalmátországokat illetőleg határoztatik:

a) hogy a közösen megszavazandó contingensből Horvát-, Szlapon- és Dalmátországokra eső rész az összes népesség aránya szerint állapíttatik meg, magában értetvén, hogy ha az eddigi védrendszer átalakíttatik, az ujonnan megállapítandó rendszer szabályai fognak Horvát-, Szlapon- és Dalmátországokban is alkalmaztatni;

b) a Horvát-, Szlapon- és Dalmátországokra eső ujonczok ezen országok ezredeibe soroztatnak;

c) végre a besorozásnál gond leszen arra, hogy az ujonczok minő fegyvernemre leginkább alkalmasak, s a tengerpart ujonczai főleg a hajóhadba osztatnak be.

8. § Közös Magyarország s Horvát-, Szlapon- és Dalmátországok közt, mind törvényhozási, mind kormányzati tekintetben, az alább körülírt módon a pénzügy is. Ehez képest az összes adórendszer megállapítása, az egyenes és közvetett adók megajánlása, ez adóknak mind nemeire, mind számtételeire nézve, ugyszintén az adók kivetése, kezelése és behajtása, új adók behozása, a közös ügyek költségvetésének megszavazása, valamint a közös ügyek költségeit illető évi zárszámadások megvizsgálása, új államadósság fölvétele, vagy a mai meglevő adósságok convertálása, az ingatlan államvagyon kezelése, átalakítása, megterhelése és eladása, az egyedáruságok és királyi jövedelmek (jura regalia majora) fölötti rendelkezés, s általában minden oly intézkedés, mely a Sz. -István koronája alatt álló országokkal közös pénzügyi tárgyra vonatkozik, a magyar sz. korona összes országainak közös országgyűlését illeti; a horvát-szlapon államföldbirtok eladására nézve mindazonáltal azzal a megszorítással, hogy e részben meghallgatandó a horvát-szlapon-dalmát országgyűlés is, a melynek beleegyezése nélkül eladás nem történhetik. S mindezen tárgyakra nézve a közös pénzügyi kormányzat, mely a közös országgyűlésnek felelős magyar királyi pénzügyminister által gyakoroltatik, Horvát-, Szlapon- és Dalmátországokra is kiterjed.

9. § Közös ügyei a magyar korona összes országainak a pénz-, ércpénz- és bankjegy-ügy is, valamint a pénzrendszer és az általános pénzláb meghatározása, s azon kereskedelmi és államszerződések megvizsgálása és jóváhagyása, melyek Sz. -István koronája országait egyaránt illetik; a bankokat, hitel- és biztosító intézeteket, szabadalmakat, a mértéket és súlyt, árubélyeget és mintabiztosítást, fémjelzést, írói és művészi tulajdont illető intézkedés; a tengerészeti, kereskedelmi, váltó- és bányajog, s általában a kereskedelem, vámok, távirda, posták, vasutak, kikötők, hajózás s azon állami utak és folyók ügye, a melyek Magyarországot s Horvát-, Szlapon- és Dalmátországokat közösen érdeklik.

10. § Az iparügy rendezésére nézve, a házaló kereskedést is ide értve, ugyszintén a nem közkereseti egyesületek ügyében, s az útlevel-rendszert, az idegenek fölött gyakorlandó rendőrséget, az állampolgárságot és honosítást illetőleg közös ugyan a törvényhozás, de ezen tárgyakra nézve a végrehajtás Horvát-, Szlapon- és Dalmátországoknak tartatik fenn.

11. § Horvát-, Szlapon- és Dalmátországok elismerik, hogy azon költségekhez, melyeket egyfelől a magyar korona országai és Ő Felsége többi országai között közöseknek ismert, másfelől maguk a magyar korona összes országai közt fennebb közöseknek jelölt ügyek igényelnek, adóképeességük arányában volnának kötelesek járulni.

12. § Ez adóképességi arány, ugyanazon hivatalos adatok szerint, a melyeknek alapján a magyar korona országainak a közös ügyek költségeihez hozzájárulási aránya Ő Felsége többi országaival szemben tíz évre meghatározott, ugyanazon időre Magyarországra nézve 93. 5,592. 201;

Horvát-, s Szlaponországokra nézve pedig 6. 4,407. 799 százalék.

13. § Miután azonban Horvát- és Szlaponországok összes tiszta jövedelmei azon összeget, mely a fennebbi szakaszban érintett adóképességi kulcs szerint, a közös ügyek költségeiből rájuk esnék, ez idő szerint csak úgy fedezhetnék, ha a beligazgatásukra szükséges összegek nagyobb részét is átaladnák: Magyarország, tekintettel azon testvéri viszony megújítására, a mely közte s Horvát- és Szlaponországok közt századok óta fennállott, készséggel beleegyezik, hogy Horvát- és Szlaponországok jövedelmeiből mindenekelőtt bizonyos összeg, mely ez országok beligazgatási költségeire időnkint egyezményileg megállapítatik, vonassék le, s a beligazgatási szükséglet fedezése után fenmaradt összeg fordíttassék a közös ügyek által igényelt költségekre.

14. § A megelőző szakaszokban kifejtett elv alapján egy részről Magyarország, más részről Horvát- és Szlaponországok közt a következő pénzügyi egység jött létre.

15. § Horvát-Szlaponországok beligazgatási szükséglete azon 10 évre, a meddig a magyar korona országai és Ő Felsége többi országai közt fennálló egyezmény tart, 2. 200,000 frtban állapítatik meg.

16. § Ez összeg mindenekelőtt Horvát-Szlaponországok egyenes és közvetett adóinak és egyéb közjövedelmeinek 45 százalékával fedeztetik, vagyis azon országok összes bevételeiből annyi százalék szolgáltatik be azon horvát-szlapon országos vagy törvényhatósági pénztárba, a hova a társországok törvényhozása vagy kormánya kívánni fogja.

17. § Horvát-Szlaponországok összes bevételeinek 55 százaléka a közös költségek fedezésére, a közös kincstárba szolgáltatandó be.

18. § Azon jövedelmek közül, a melyek a 16. és 17. §-ok szerint Horvát-Szlaponországok beligazgatási szükséglete és a közösügyek költségei közt megosztandók, kivételnek:

a) a bor- és húsfogyasztási adók, melyek Horvát-Szlaponországokban, az eddigi gyakorlat szerint, továbbá is a községi kiadások fedezésére fordíttathatnak;

b) az 1867:XII. törvénycikk folytán a határvám jövedelmei.

19. § Ha Horvát-Szlaponországok kormányzati területe, Dalmátia tetteles visszacsatolásával, vagy a határőrség közigazgatási egyesítése által növekednék: a Horvát-Szlaponországokkal egyesített területek jövedelmei szintén a 16. és 17. §-ban megállapított kulcs szerint osztatnak meg a horvát-szlapon beligazgatás s a közös ügyek költségei közt.

20. § A jelenleg fennálló országos pótlék, mint Magyarországon Horvát-Szlaponországokban is, az államadókhöz csatoltatik.

21. § A földtehermentesítési pótlék azonban a földtehermentesítési országos adósság teljes törlesztéséig, Horvát-Szlaponországokat illetőleg, továbbá is ezen országok földtehermentesítési igazgatósága által kezeltetik, s a pénzügyi igazgatóság által azon igazgatóság pénztárába szolgáltatik át. A magyar korona országainak közös jóállása mindazonáltal ezen földtehermentesítési adósságra nézve ezentúl is fenmarad, s az e célra netalán szükségelt segély a közös kincstárból, az eddigi mód és gyakorlat szerint előlegeztetik.

22. § A magyar királyi pénzügyminister Horvát- és Szlaponországokban, az egyes és közvetett adókra, jövedékekre, bélyegekre, díjakra, illetékekre s államjavakra nézve az általa kinevezendő zágrábi pénzügyi igazgatóság által gyakorolja a végrehajtást.

23. § A zágrábi országos számvevőség azon osztályai, melyek Horvát-Szlavonországok önkormányzati köréhez tartozó tárgyakat kezelnek, minden tekintetben az említett országok rendelkezése alá esnek. Az érintett számvevőségi osztályok által vezetett zárszámadások eredményei azonban a közös pénzügyminiszterrel közlendők a végett, hogy a magyar korona összes országainak pénzügyi adatai teljesen összeállíttathassanak.

24. § Horvát-Szlavonországok külön országos kormánya és törvényhatóságai a közjövodelmek biztosításában és behajtásában teljes készséggel támogatják a közös pénzügyi kormányzat közegeit, s pontosan teljesítik a közös országgyűlésnek felelős pénzügyminiszter törvényes rendeleteit.

25. § Ha egyes években az összes jövodelmek 45 százaléka nem találná fedezni Horvát-Szlavonországok fenebb (15. §) megállapított beligazgatási szükségletét: a hiányt Magyarország előlegezi.

26. § Ha ellenben az érintett 45 százalék nagyobb összegre megy, mint a mennyi Horvát-Szlavonországok beligazgatási szükségletére egyezményileg megállapított, a többlet a közös költségek fedezésére fordittatik.

27. § Ha azonban Horvát-Szlavonországok jövodelmei a közös költségek azon részét, mely a 12-ik §-ban kitett adóképeségi kulcs szerint rájuk esnék, az adóképeség növekedése folytán felülhaladnák: a fölösleg Horvát-Szlavonországok rendelkezése alá esik, a nélkül, hogy Horvát-Szlavonországok azon összegeket, melyekre nézve a megelőző években, a közös költségeket illetőleg hátramaradtak, utólag fedezni köteleztetnének.

28. § Horvát-Szlavonországok jövodelmeit illetőleg, a fennebbi szakaszokban érintett elvek alapján készítettetik el a leszámolás, s a magyar korona összes országainak zárszámadásaival egyidejűleg terjesztetik a magyar korona országainak közös törvényhozása elé.

Az itt megvizsgált leszámolás tudomás végett Horvát-Szlavonországok országgyűlésével is közöltetni fog.

29. § A külön kimutatás vezetése Horvát-Szlavonországok jövodelmeire nézve, az egyezmény létrejötte után, és csak a jövő 1869-iki január 1-én indíttathatik meg. Míg ez egyezmény a két törvényhozás által el nem fogadtatik és Ő Felsége által nem szentesítettik, az 1867-ki előirányzat az irányadó Horvát-Szlavonországokra nézve, a beligazgatási költségek utalványozásában.

30. § Horvát-Szlavonországoknak az 1867-dik év végeig bezárólag fenmaradt s behajtható adóhátralékaiból 63 százalék a nevezett országok szükségereire fordíttatik, 37 százalék ellenben a közös kincstárt illeti.

31. § Azon tárgyakra nézve, melyek a magyar korona országai és ő Felsége többi országai közt közösek, vagy egyetértőleg intézendők, valamint azokra nézve, a melyek maguk a magyar korona országai közt a fennebbi szakaszokban közöseknek jelöltettek ki, a törvényhozási jog a magyar korona összes országainak évenként Pestre egybehivandó közös országgyűlését illeti.

32. § E közös országgyűlésen Horvát- és Szlavonországok, lakosaik mennyiségéhez aránylag, 29 követ által képviseltetnek, Fiume városát és tengerparti területét a 66. szakaszban felhozott oknál fogva ide nem értve. Ha a magyarországi képviselők száma idővel változnék: Horvát-Szlavonországok képviselőinek száma, a népességi arány megtartásával, ugyanazon elvek szerint állapíttatik meg, a melyek a magyarországi képviselők számának meghatározásánál alkalmaztatnak.

33. § Ha Horvát- és Szlavonországok népessége, akár a határország közigazgatási egyesítése, akár Dalmatia visszacsatolása által gyarapodnék: a nevezett társországok képviselőinek száma a népesség szaporodása arányában szintén emeltetni fog.

34. § Horvát-, Szlapon- és Dalmátországok a közös országgyűlésbe saját országgyűléseik kebeléből választják képviselőiket, és pedig azon egész időszakra, a melyre a közös képviselőház megbízása terjed.

Azon esetre, ha a horvát-szlavon-dalmát országgyűlés idő közben feloszlattatnék, Horvát-, Szlavon- és Dalmátországok képviselői mindaddig tagjai maradnak a közös országgyűlésnek, míg az ujlag egybehívott horvát-szlavon-dalmát országgyűlés új képviselőket választ.

35. § Horvát-, Szlavon- és Dalmátországok képviselői személyes nyilatkozási és szavazási jogukat mindazon ügyek tárgyalásánál, melyek a fennebbi szakaszokban közöseknek ismertettek el, szintén önállóan, utasítás nélkül, épen úgy gyakorolják, mint a közös országgyűlés többi tagjai.

36. § Horvát-, Szlavon- és Dalmátországok a közös országgyűlés főrendi házába is két képviselőt küldenek saját országgyűlésökből.

37. § Horvát-, Szlavon- és Dalmátországok főrendei s azon világi s egyházi méltóságai, kik 1848 előtt a magyar országgyűlés főrendi házában ülési és szavazati joggal birtak, ezentúl is hasonló joggal tagjai lesznek a közös országgyűlés felsőházának mindaddig, míg a ház más alapokon nem rendeztetik.

38. § A közös ügyek, a mennyire lehetséges, a közös országgyűlésen előlegesen és egymás után tárgyaltnak; s minden esetre tekintet lesz arra, hogy Horvát-, Szlavon- és Dalmátországok képviselőinek, saját országgyűlésökön, saját belügyeik intézésére évenként legalább három havi idő engedessék.

39. § A közös országgyűlés összes költségei, s így Horvát- és Dalmátországok képviselőinek napi díjai és szállásbérei is, a közös állampénztárból fedezendőek.

40. § Miután a magyar korona országainak közös országgyűlése teendőinek egy részét, tudniillik a pragmatica sanctióból folyóknak ismert közös ügyek költségvetésének megállapítását, saját kebeléből kiküldött bizottság (delegatio) által gyakorolja: Horvát-, Szlavon- és Dalmátországok képviselői közül, a közös országgyűlés által annyi tag választatik a magyar delegációba, a mennyi azon kulcs szerint, a mely szerint a nevezett társországok a közös országgyűlésen képviseltetnek, rájuk esik.

41. § Ehhez képest megállapíttatik, hogy Horvát-Szlavonországok képviselői közül a képviselőház részéről négy, s a főrendiház részéről egy tag választassék a delegációba.

42. § Ha a horvát, szlavon és dalmát országgyűlés képviselőinek száma a 33-ik §-ban érintett területi gyarapodás folytán növekszik: megfelelő arányban fog szaporíttatni azon tagok száma, a kik Horvát-, Szlavon- és Dalmátországok képviselői közül a delegációba választatnak.

43. § Mindazon ügyekre nézve, a melyek az 1867:XII. törvénycikkben s a jelen egyezményben a magyar korona összes országait illetőleg, közöseknek vannak kijelölve, a 10. §-ban foglalt tárgyak kivételével, a végrehajtó hatalmat Horvát-, Szlavon- és Dalmátországokban is a Buda-Pesten székelő központi kormány gyakorolja, saját közegei által.

44. § Horvát-, Szlavon- és Dalmátországok érdekeinek képviselése tekintetéből ezen országok részére a Buda-Pesten székelő központi kormányhoz egy tárczanélküli külön horvát-szlavon-dalmát minister neveztetik ki. Ezen minister szavazattal bíró tagja a közös ministeri tanácsnak, s a közös országgyűlésnek felelős. Ugyanő képezi a kapcsolatot Ő Felsége s Horvát-, Szlavon- és Dalmátországok országos kormánya közt.

45. § A központi kormány, Horvát-, Szlavon- és Dalmátországok területén, ez országok külön kormányával egyetértőleg igyekszik eljárni; eljárásáért azonban a közös országgyűlésnek, melyen Horvát-, Szlavon- és Dalmátországok is képviselvek, felelős levén, intézkedései a horvát-, szlavon- és dalmát országos kormány és törvényhatóságok részéről szükségkép előmozdítandók, sőt, a mennyiben a központi kormánynak saját közegei nem volnának, általuk közvetlenül végre is hajtandók.

46. § Horvát-, Szlavon- és Dalmátországok, kívánatukra biztosíttatnak, hogy a központi kormány mind a központi hivatalok horvát-szlavon osztályait, mind a nevezett országok területén működő közegeit, tekintettel a szükséges szakképzettségre, a mennyire csak lehet, horvát-szlavon-dalmát honfiakból nevezi ki.

47. § Mindazon tárgyakra nézve, melyek ez egyezményben a közös országgyűlésnek és központi kormánynak nincsenek fentartva, Horvát-, Szlavon- és Dalmátországokat mind a törvényhozás, mind a végrehajtás körében teljes önkormányzati jog (autonomia) illeti.

48. § Horvát-, Szlavon- és Dalmátországok önkormányzati joga ez okból mind törvényhozási, mind kormányzati tekintetben kiterjed azon országok beligazgatási, vallási és közoktatási ügyeire s az igazságügyre, ide értve a tengerészeti jog kiszolgáltatásán kívül a törvénykezést is, minden fokozatán.

49. § A vallási és közoktatási alapok követeléseire nézve, a multat illetőleg a tartozások kölcsönös leszámolás útján egyenlítettnek ki.

50. § Az autonom országos kormányzat élén Horvát-, Szlavon- és Dalmátországokban a bán áll, ki a horvát-szlavon-dalmát országgyűlésnek felelős.

51. § A horvát-, szlavon- és dalmátországi bán, a magyar királyi közös miniszterelnök ajánlatára és ellenjegyzése mellett, ő császári és apostoli királyi Felsége nevezi ki.

52. § A bán polgári méltósága azonban jövőre külön választatik a katonaitól, s szabályul állíttatik föl, hogy ezentul Horvát-, Szlavon- és Dalmátországok polgári ügyeire katonai egyén befolyást ne gyakorolhasson.

53. § A polgári állásu bán ezután is Horvát-, Szlavon- és Dalmátországok bánja czimmel él, s a báni hivatal mindazon előjogait és méltóságait élvezi, a melyek új állásával összeférnek. Ennélfogva ezután is tagja marad a közös országgyűlés főrendi házának.

54. § Az autonom országkormányzat további szervezését, a bán előterjesztése alapján, ő császári és apostoli királyi Felsége legmagasabb hozzájárulásával, a horvát-szlavon-dalmát országgyűlés állapítja meg.

55. § Ez egyezmény szentesítése után a horvát-szlavon udvari kanczellária azonnal feloszlattatik.

56. § Horvát-Szlavonországok egész területén, mind a törvényhozás, mind a közigazgatás és törvénykezés nyelve a horvát.

57. § Horvát-Szlavonországok határai között a közös kormányzat közegeinek hivatalos nyelvül is a horvát nyelv állapíttatik meg.

58. § Horvát-szlavon előterjesztések és beadványok Horvát-Szlavonországokból a közös ministerium által is elfogadandók, s azokra válasz ugyanazon nyelven adandó.

59. § Kijelentetik továbbá, hogy Horvát-Szlavonországok, mint külön territoriummal bíró politikai nemzet, s belügyeikre nézve saját törvényhozással és kormányzattal bíró országok képviselői, mind a közös országgyűlésen, mind annak delegatiójában a horvát nyelvet is használhatják.

60. § Horvát-, Szlavon- és Dalmátországok részére a közös törvényhozás által alkotandó törvények, Ő Felsége által aláírott, horvát eredeti szövegben is kiadandók, s a nevezett országok gyűlésének megküldendők.

61. § Horvát-, Szlavon- és Dalmátországok határaik között belügyeikben saját országos egyesült színeiket és czimeröket használhatják, az utóbbit mindazonáltal Sz.-István koronájával fedve.

62. § A magyar korona országai közös ügyeinek jelvénye: Magyarország s Horvát-, Szlavon- és Dalmátországok egyesített czimerei.

63. § Közös ügyek tárgyalásakor azon épületen, a melyben a magyar korona országainak közös országgyűlése tartatik, a magyar lobogó mellé az egyesült horvát-szlavon-dalmát lobogó is felvonandó.

64. § A magyar korona országai által veretendő pénzekben a királyi czimbe a Horvát-, Szlavon- és Dalmátországok királya czim is felvétetik.

65. § Horvát-Szlavonországok területi épségét Magyarország elismeri s annak kiegészítését előmozdítani ígérkezik. Különösen sürgetni fogja ezentul is, hogy a határőrvidék azon része, mely Horvát-Szlavonországához tartozik, s a határőrvidéken levő katonai községek ez országokkal, valamint törvényhozási, ugy közigazgatási és törvénykezési tekintetben is egyesíttessenek, s mint eddig is számos izben felszólalt ez ügyben, ezentul is követelni fogja a magyar szent korona jogán Dalmatia visszacsatolását, követelni fogja annak Horvátországához kapcsolását. E visszacsatolás föltételeire nézve azonban Dalmatia is meghallgatandó.

66. § Az előbbi szakasz értelmében Horvát-, Szlavon- és Dalmátországok területéhez tartozóknak ismertetnek el:

1. Mindazon terület, mely jelenleg Buccari városával és kerületével együtt Fiume vármegyéhez tartozik, Fiume város és kerülete kivételével, a mely város, kikötő és kerület a magyar koronához csatolt külön testet (separatum sacrae regni coronae adnexum corpus) képez, s a melynek, mint ilyennek, külön autonómiájára s erre vonatkozó törvényhozási és kormányzati viszonyaira nézve, Magyarország országgyűlése s Horvát-, Szlavon- és Dalmátországok országgyűlése és Fiume városa közt, küldöttségi tárgyalások útján, közös egyetértéssel lesz megállapodás eszközözlendő.

2. Zágrábmegye, Zágráb és Károlyváros városokkal és a turmezei szabad kerülettel;

3. Varasdmegye Varasd várossal;

4. Körösmegye Körös várossal;

5. Pozsegamegye Pozsega várossal;

6. Verőczemegye Eszék városával;

7. Szerémmegye;

továbbá a következő határőrezredek:

1. likkai,

2. ottocsányi,

3. ogulini,

4. szluini,

5. első báni,

6. második báni,

7. varazsd-körösi,

8. varazsd-szentgyörgyi,

9. gradiskai,

10. broodi,

11. pétervárad;

végre a mostani Dalmatia.

67. § Addig is, mig Horvát-, Szlavon- és Dalmátországoknak a megelőző pontban körülírt területi épsége helyreállittatik: Magyarország beleegyezik, hogy a zimonyi, mitroviczi, racsai, klenaki és jakovai vámhivatalok, a mostani közvetlen közigazgatási beosztásból kivétetvén, a területi kapcsolat elismeréseül, a zágrábi pénzügyi igazgatóságnak rendeltessenek alá.

68. § Ez egyezmény szentesítése után mindazon törvények és fennálló határozatok, melyek azzal ellenkeznek, megszűnnek érvényesek lenni.

69. § Ellenben mindazon alkotmányos jogok és alaptörvények, a melyeknek élvezete és őtalma a multban Magyarországra és Horvát-Szlavonországokra egyaránt kiterjedt, s ez egyezménynyel nem ellenkeznek, továbbra is a magyar korona országai közös jogainak és alaptörvényeinek tekintetnek.

70. § Ez egyezmény a legmagasabb szentesítés után, mint Magyarország s Horvát-, Szlavon- és Dalmátországok közös alaptörvénye, a nevezett országok külön törvénykönyveibe igttattatik. Egyszersmind megállapittatik, hogy ez egyezmény az egyezkedő országok külön törvényhozásainak tárgya nem lehet, s változás rajta csak ugyanazon módon, a mint létrejött, mindazon tényezők hozzájárulásával tétethetik, a melyek kötötték.

—————

TARTALOMJEGYZÉK

1868. évi XXX. törvénycikk	1
a Magyarország, s Horvát-, Szlavon és Dalmátországok közt fenforgott közjogi kérdések kiegyenlítése iránt létrejött egyezmény becikkelyezéséről	1